

Bruxelles, den 24.7.2020
COM(2020) 608 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

EU's handlingsplan for 2020-2025 om ulovlig handel med skydevåben

DA

DA

EU's handlingsplan for 2020-2025 om ulovlig handel med skydevåben

Indholdsfortegnelse

1.	INDLEDNING	2
2.	PROBLEMSTILLINGEN.....	3
3.	EU-INITIATIVER	6
4.	EN NY EU-HANDLINGSPLAN FOR 2020-2025	8
4.1.	Indførelse af indikatorer og rapportering	8
4.2.	Overordnede prioriteter	8
4.2.1.	Prioritet 1: sikre det lovlige marked og begrænse omledningen	8
4.2.2.	Prioritet 2: et bedre efterretningsbillede	9
4.2.3.	Prioritet 3: øget pres på de kriminelle markeder	10
4.2.4.	Prioritet 4: intensiveret internationalt samarbejde.....	11
5.	SYDØSTEUROPA: SPECIFIKKE FORANSTALTNINGER OG SAMARBEJDE MED EU	12
5.1.	Aktiviteter tilpasset regionen.....	12
5.2.	Moderniseret forvaltning skal sikre effektiv målopfyldelse.....	13
5.2.1.	Opfylde behovet for finansiering til at tackle udfordringerne.....	13
5.2.2.	En helhedsorienteret styring af gennemførelsen af aktiviteterne vedrørende Sydøsteuropa.....	14
6.	KONKLUSION.....	15

1. INDLEDNING

I begyndelsen af juli 2020 fremlagde Europol, Frankrig og Nederlandene resultatet af deres fælles grænseoverskridende efterforskning af et omfattende kriminelt netværk, der havde ført til beslaglæggelse af flere dusin automatiske skydevåben i Nederlandene. Under optøjer i Dijon i Frankrig i slutningen af juni filmede en række unge stolt sig selv med automatvåben og pistoler. Samtidig optrevlede en politiaktion i Spanien et stort våbenhandelsnetværk. Der blev beslaglagt 730 våben og arresteret 21 personer i hele landet. Ovenstående er eksempler på den virkelighed, som truslen fra ulovlige skydevåben stiller os over for. Aktivister på den yderste højrefløj er i stigende grad i søgelyset for ophobning af våben. Dette viser, hvordan skydevåben gør grov og organiseret kriminalitet, herunder terrorisme, endnu farligere. Det skønnes, at privatpersoner i 2017 ejede 35 mio. ulovlige skydevåben i EU (dvs. 56 % af det anslåede samlede antal skydevåben)¹. Ifølge dette skøn er der flere ulovlige end lovlige skydevåben i tolv EU-medlemsstater².

Som et område uden indre grænser har EU spillet en aktiv rolle i bekæmpelsen af denne trussel. Navnlig har EU styrket lovgivningen om skydevåben for at undgå, at våben havner i de forkerte hænder³. Kriminelle organisationer, der agerer i EU, skaffer sig hovedsagelig adgang til skydevåben gennem ulovlig ombygning af ikkedødbringende våben og ulovlig handel: enten via ulovlig overførsel mellem EU-medlemsstater eller via indsmugling i Den Europæiske Union (fortrinsvis fra Sydøsteuropa)⁴. I de seneste år har EU støttet udvikling af solid koordination af retshåndhævelsen på dette område.

Der består dog en lang række udfordringer, og det er nødvendigt med et nyt sæt foranstaltninger for at holde trit med dem, som påpeget navnlig i Kommissionens evaluering af handlingsplanen for 2015-2019 om ulovlig handel med skydevåben mellem EU og Sydøsteuropa⁵. Både Den Europæiske Union og dens partnere, navnlig i Sydøsteuropa, skal være på omgangshøjde med disse udfordringer ved at gøre ulovlig handel med skydevåben til en tværgående sikkerhedsprioritet. På grund af truslens omfattende og tværgående karakter er det kun en helhedshandlingsplan, der kan udstikke en sammenhængende ramme for samarbejdet om at intensivere det internationale samarbejde ud fra specifikke behov, krav og resultatindikatorer.

Kommissionen foreslår derfor én enkelt handlingsplan for både EU og partnerne i Sydøsteuropa (Vestbalkan, Moldova og Ukraine) ud fra fire specifikke prioriteter med henblik på at afhjælpe de resterende juridiske smuthuller og misforhold inden for kontrol med skydevåben, som hæmmer politisamarbejdet. I denne handlingsplan fastlægges en række

¹ Small Arms Survey, "Estimating Global Civilian-held Firearms Numbers" (briefingpaper, juni 2018). Datasæt kan tilgås på http://www.smallarmssurvey.org/fileadmin/docs/Weapons_and_Markets/Tools/Firearms_holdings/SAS-BP-Civilian-held-firearms-annexe.pdf.

² HU, IT, BE, AT, LT, LV, FR, DE, SI, PL, RO, NL.

³ Se nærmere herom i bilag 1.

⁴ I denne handlingsplan benævnes partnerne på Vestbalkan, Moldova og Ukraine "Sydøsteuropa".

⁵ COM(2019) 293 final af 27.6.2019.

aktiviteter med henblik på en fælles tilgang til, hvordan vi skal håndtere truslen fra ulovlige skydevåben.

2. PROBLEMSTILLINGEN

Europol bemærkede i 2019, at konklusionerne i Europols trusselsvurdering i 2017 af grov og organiseret kriminalitet (SOCTA) fortsat er gyldige, og at spredningen og tilgængeligheden af ulovlige skydevåben i EU's medlemsstater øger risikoen for, at de anvendes i terrorangreb og til organiseret kriminalitet. Interpol nævnte dog, at "ændringer i fremgangsmåde, i ruter og i, hvilke geografiske områder der er ramt af visse kriminelle aktiviteter, kunne være udtryk for en langsigtet udvikling og ændringer i kriminalitetsbilledet". Ulovlig handel med, distribution og brug af skydevåben "er fortsat en stor trussel". Navnlig "er salget af deaktiverede, reaktiverede og ombyggede skydevåben steget."⁶ Ulovlige skydevåben er lettere tilgængelige online (særlig på mørkenettet), og foruden organiserede kriminelle grupper er det i stigende grad kriminelle enkeltpersoner, der handler med dem. Broderparten af de ulovlige skydevåben er pistoler og rifler (de udgør henholdsvis 34 % og 27 % af beslaglæggelserne).

Ifølge en undersøgelse for nylig⁷ var der i perioden 2009-2018 23 masseskyderier i det (delvist) offentlige rum i Europa med et samlet dødstal på 341. I 2015 registrerede Europol 57 terrorhandlinger med anvendelse af skydevåben⁸. I 2017 blev der anvendt skydevåben i 41 % af alle terrorangreb, hvilket udgør en mindre stigning sammenlignet med 2016 (38 %)⁹. Eurojusts nylige sagsarbejde bekræfter, at ulovlige skydevåben i flere tilfælde er blevet anvendt til terrorangreb, og at våbenhandelsnetværk har arbejdet sammen med enkeltstående terrorister eller terrororganisationer. Eurojusts koordination af grænseoverskridende efterforskning har i adskillige tilfælde ført til beslaglæggelse af ulovlige skydevåben.

Disse udviklingstendenser bekræftes generelt af de seneste data, som FN's Kontor for Narkotikakontrol og Kriminalitetsbekæmpelse (UNODC)¹⁰ har indsamlet: I EU udgjorde geværer gennemsnitligt 30 % af beslaglæggelserne i 2016-2017, pistoler 22 %, rifler 15 % og revolvere 8 %, mens maskinpistoler og maskingeværer tegnede sig for størstedelen af de resterende våben (2 %). Ser vi på Europa under ét, fordeler beslaglæggelserne sig mere ligeligt mellem pistoler (35 %), rifler (27 %) og geværer (22 %). Europa betragtes som et af de vigtigste udspring for ulovlige våbenstrømme, som dog for det meste forbliver inden for kontinentet. Desuden er der blandt de beslaglagte våben en betydelig andel af andre våben end skydevåben (f.eks. løsskudsvåben og gasvåben). Det understreger den trussel, som ombygning af sådanne våben til ulovlige skydevåben udgør.

Europol og de retshåndhævende myndigheder betoner, at ulovlige motorcykelbander driver ulovlig handel med skydevåben over hele EU. Mange af de organiserede kriminelle grupper, der driver ulovlig handel med skydevåben, beskæftiger sig med mange forskellige former for

⁶ Europols midtvejsevaluering af nye, skiftende eller begyndende trusler, rådsdokument 9037/19 af 8.5.2019.

⁷ Flemish Peace Institute, *Armed to kill* (Bruxelles, 3. oktober 2019).

⁸ Europol, TE-SAT-rapport 2017: EU-rapport om situationen og udviklingen med hensyn til terrorisme i Europa.

⁹ Europol, TE-SAT-rapport 2018: EU-rapport om situationen og udviklingen med hensyn til terrorisme i Europa.

¹⁰ UNODC (2020), *Global Study on Firearms Trafficking* (Wien: UNODC, <https://www.unodc.org/unodc/en/firearms-protocol/firearms-study.html>).

kriminalitet, herunder organiseret berigelseskriminalitet, migrantsmugling, hvidvask af penge og voldsforbrydelser. I nogle medlemsstater (f.eks. Sverige og Danmark) har der været en bemærkelsesværdig stigning i antallet af drab og andre voldsforbrydelser, samtidig med at der meldes om en stigning i anvendelsen af potentielt dødbringende våben som skydevåben, knive og sprængstoffer. I Sverige indtraf der 40 skuddrab i 2017. Det var 33,3 % flere end året før¹¹.

Flere trusselsvurderingsrapporter fra Europol bekræftede, at Vestbalkan fortsat er blandt de regioner, hvorfra der kommer flest ulovligt handlede skydevåben til EU¹², og nævnte, at der er behov for at forbedre informations- og efterretningsstrømmen mellem EU og Vestbalkan. Den vedblivende trussel i denne region blev bekræftet i flere undersøgelser. I den seneste¹³ understreges det, at våben anvendt til terrorangreb i EU blev "anskaffet på lokale ulovlige våbenmarkeder og viste sig at stamme fra Balkan". I samme undersøgelse blev Balkan desuden "udpeget til Europas hovedleverandør af ulovlige skydevåben", og undersøgelsen nævnte "forbindelsen mellem Balkan og de håndvåben, der anvendes til forskellige former for kriminelle aktiviteter i EU's medlemsstater." Dette blev bekræftet i UNODC's seneste Global Firearms Study¹⁴, hvori det anføres, at Vestbalkan fortsat er en kilde til ulovlige skydevåben, ikke mindst stormgeværer, pga. betydelige prisforskelle i forhold til Vesteuropa.

Samarbejdet om retshåndhævelse i EU og internationalt rummer rige muligheder for forbedringer. De nationale retlige rammer og definitioner er fortsat divergerende, hvilket er en hæmsko for fælles tilgange og fortsat kan udnyttes af kriminelle. Navnlig er medlemsstaterne fortsat langt fra at have gennemført og implementeret direktivet om skydevåben¹⁵. Den 24. juli 2019 fremsendte Kommissionen 20 begrundede udtalelser til de medlemsstater, der ikke havde givet meddelelse om, at de havde gennemført direktivet fuldt ud¹⁶. I december 2017 offentliggjorde Kommissionen desuden en evaluering af forordning (EU) nr. 258/2012, der vedrører indførsel, udførsel og transit af skydevåben til civil brug. Den viste en række smuthuller på grund af den manglende ensartethed i gennemførelsen¹⁷. Den blev i april 2018 fulgt op af en henstilling med en opfordring om at styrke EU-reglerne med henblik på at forbedre sporbarheden og sikkerheden af eksport- og importkontrolprocedurerne for skydevåben og samarbejdet mellem myndigheder i bekæmpelsen af ulovlig handel med skydevåben¹⁸.

¹¹ UNODC Global Study on homicides 2019.

¹² Europolrapporter: Threat Assessment Report on Illicit Trafficking in Firearms (EDOC#673806v7A af juni 2013), Intelligence Notification (19/2014), "Firearms in the hands of Terrorist in Europe" (EDOC:#759937v3; maj 2015).

¹³ *Strengthening Resilience in the Western Balkans: Mapping Assistance for SALW Control*, Small Arms Survey (september 2018).

¹⁴ UNODC (2020), *Global Study on Firearms Trafficking* (Wien: UNODC, <https://www.unodc.org/unodc/en/firearms-protocol/firearms-study.html>).

¹⁵ Direktiv (EU) 2017/853 af 17. maj 2017 om ændring af Rådets direktiv 91/477/EØF om erhvervelse og besiddelse af våben (EUT L 137 af 24.5.2017, s. 22).

¹⁶ Pr. 15. april 2020 havde 17 medlemsstater givet meddelelse om fuldstændig gennemførelse af direktivet om skydevåben (AT, BG, DE, DK, IE, EL, EE, FR, HR, IT, LV, LT, MT, NL, PT, RO og FI).

¹⁷ COM(2017) 737 final af 12.12.2017.

¹⁸ C(2018) 2197 final af 17.4.2018.

Trods bestræbelserne, navnlig i form af UNODC's Global Firearms Study, som Kommissionen finansierer, er efterretningsbilledet fortsat fragmentarisk i mangel af omfattende og sammenlignelige data om beslaglæggelse af skydevåben på hele kontinentet. Udveksling af information til efterretnings- og profileringsformål indskrænkes af de begrænsninger, som den nationale ret pålægger med hensyn til deling af oplysninger (også andre oplysninger end personoplysninger, f.eks. ballistiske data) uden for rammerne af specifik undersøgelser. Problemet forværres af manglen på kommunikation og koordination mellem forskellige myndigheder inden for det enkelte land og på tværnationalt plan. 20 EU-medlemsstater¹⁹ og 4 partnere på Vestbalkan²⁰ har oprettet et kontaktpunkt for skydevåben. Ofte råder de imidlertid ikke over de rette kompetencer (inden for administrativ kontrol, indsamling af data i forbindelse med retshåndhævelse, adgang til databaser, sporing, internationalt samarbejde og kriminalteknik) og det personale, som nationale skydevåbenekspertes anbefaler som bedste praksis²¹.

Desuden er kriminaliseringen af ulovlig handel med våben uensartet. Ulovlig grænseoverskridende overførsel af våben betragtes således ikke i alle tilfælde som ulovlig handel, hvilket er i modstrid med FN's våbenprotokol²². Dette medfører til tider manglende håndhævelse og sanktioner. Det lægger også en begrænsning på, hvor meget af udbyttet af ulovlig handel med våben der konfiskeres. Forskellene i de nationale tilgange hindrer fælles grænseoverskridende operationer såsom kontrollerede leverancer.

Navnlig i Sydøsteuropa er der fortsat behov for en vigtig indsats for at bringe de nationale myndigheder op på de højeste standarder og sikre effektiv kontrol med skydevåben. Behovene varierer fra etablering af nationale databaser over ballistisk kapacitet til sikre lagerforhold og frit lejde-aktioner for aflevering af ulovlige våben. Fra et forvaltningsperspektiv bemærkes det i Kommissionens evalueringsrapport om handlingsplanen for 2015-2019, at "samarbejdet mellem EU og Sydøsteuropa er fortsat vanskeligt på grund af de mange interessenter, hvis arbejde ikke altid er koordineret", en "unødvendig overlappning af møder" og "mangel på en integreret og omfattende budgettilgang på EU-plan."

Der ses også nye udviklingstendenser i EU og blandt de europæiske naboer, som ofte skal håndtere lignende udfordringer. Bl.a. ændrer teknikken til ombygning af løsskudsvåben og gas- og signalvåben til skydevåben sig, og der anvendes nye tilsløringsmetoder. Kriminelle forsøger også at omgå lovgivningen ved at udskifte løbet på let tilgængelige Flobert-kaliber-våben (dvs. håndvåben med laveffekt kaliber til salonskydning). De teknologiske fremskridt inden for tre-d-printning vil i fremtiden muligvis gøre det lettere at fremstille skydevåben ulovligt. Der er ved at opstå nye distributionsmønstre, herunder ulovlig handel med skydevåbendele gennem pakke- og posttjenester, hvilket særlig har afstedkommet et skift fra eksport af våben fra konfliktsammenhænge på Vestbalkan til import i Balkan af nye våben fra

¹⁹ Der er ikke noget kontaktpunkt i Bulgarien, Cypern, Estland, Irland, Letland, Litauen eller Malta.

²⁰ Der er ikke noget kontaktpunkt i Serbien eller Bosnien-Hercegovina.

²¹ "Best practice guidance for the creation of national firearms focal points" (rådsdokument 8586/18 af 15.5.2018).

²² Protokol af 31. maj 2001 om bekæmpelse af ulovlig fremstilling af og handel med skydevåben og dele, komponenter samt ammunition hertil, der er knyttet til De Forenede Nationers konvention om bekæmpelse af grænseoverskridende organiseret kriminalitet. Rådets afgørelse af 11. februar 2014 om indgåelse på Den Europæiske Unions vegne af protokollen om bekæmpelse af ulovlig fremstilling af og handel med skydevåben og dele, komponenter og ammunition hertil, til supplerung af De Forenede Nationers konvention om bekæmpelse af grænseoverskridende organiseret kriminalitet (EUT L 89 af 25.3.2014, s. 7).

Vesteuropa eller import fra USA af væsentlige komponenter uden mærkning. Desuden opstår der med de væbnede konflikter i EU's østlige nabolande potentielle kilder til, at ulovlige våben indføres i EU.

Omledning af og ulovlig handel med skydevåben er fortsat en drivkraft bag langvarige væbnede konflikter med vidtrækkende konsekvenser på regionalt plan i Mellemøsten og Nordafrika (MENA). Ulovlig handel med skydevåben i denne region befordres af forskellige forhold, bl.a. utilstrækkeligt sikrede lagre og omledning af lovlige skydevåben, bl.a. fra EU-medlemsstaternes lovlige produktion og godkendte eksport. I Afrika er den ulovlige handel med våben medvirkende til den manglende stabilitet i regionen.

3. EU-INITIATIVER²³

EU har længe peget på, at ulovlig handel med skydevåben er en alvorlig trussel mod borgerne. Det fik Kommissionen til at fastlægge konkrete politiske tiltag for at tage fat om denne problematik i meddelelsen om skydevåben²⁴ fra 2013 og i den europæiske dagsorden om sikkerhed fra 2015²⁵. I 2014 fremlagde medlemsstaterne den første operationelle handlingsplan vedrørende kriminalitet. Den indgik i **den europæiske tværfaglige platform mod kriminalitetstrusler** (EMPACT på området skydevåben) i forbindelse med EU's politikcyklus 2014-2018 under afsnittet "skydevåben"²⁶.

Siden 2002 har EU ydet bistand til Vestbalkan ved flere på hinanden følgende rådsafgørelser (FUSP), der har tilvejebragt midler til finansiering af programmer for kontrol med håndvåben til en værdi af næsten 30 mio. EUR i alt. Aktiviteterne dækker en lang række forskellige områder, der bidrager til øget kontrol med håndvåben og bekæmpelse og forebyggelse af ulovlig våbenhandel. Den seneste sådanne rådsafgørelse, der vedrører et hidtil uset beløb på 11,8 mio. EUR, blev vedtaget af Rådet i december 2019 på forslag af den højtstående repræsentant og er gyldig i fire år. EU's vigtigste partner i forbindelse med gennemførelsen af bistanden til regionen har været Clearinginstitutionen for kontrol med håndvåben og lette våben i Sydøst- og Østeuropa (SEESAC²⁷). Den har anlagt en samlet regional tilgang til kontrol med skydevåben i regionen, herunder forbedret mærkning, sporing og registrering, forbedret retshåndhævelse, forbedret fysisk sikkerhed og lagerforvaltning, oplysning og køns politik, samt åbenhed om våbeneksport. Denne vedvarende og langvarige støtte til Vestbalkan har bidraget til at opbygge tillid blandt regionens nationale myndigheder og har medvirket til at forbedre det regionale samarbejde.

I december 2014 godkendte EU og partnerne på Vestbalkan en **handlingsplan for ulovlig handel med skydevåben mellem EU og Sydøsteuropa** for 2015-2019²⁸. Efter

²³ Se nærmere herom i bilag 1.

²⁴ Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet: "Skydevåben og den indre sikkerhed i EU: Beskyttelse af borgerne og standsning af ulovlig handel" (COM(2013) 716 final af 21.10.2013).

²⁵ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget (COM(2015) 185 final af 28.4.2015).

²⁶ Dokument 16726/3/13 REV 3 RESTREINT UE/EU RESTRICTED.

²⁷ SEESAC er et fælles initiativ, der blev oprettet af UNDP og Det Regionale Samarbejdsråd i 2002.

²⁸ 14. november 2014, rådsdokument 15516/14, vedtaget af Rådet den 4. og 5. december 2014 (rådsdokument 16526/14). EU's ministerforum for det vestlige Balkan om retlige og indre anliggender af 12. december 2014 i Beograd.

terrorangrebene i Paris foreslog Kommissionen i november 2015 at styrke den EU-retlige ramme yderligere for at afhjælpe flere smuthuller, hvilket førte til en revision af direktivet om skydevåben. Samtidig offentliggjorde Kommissionen en ny "**EU-handlingsplan for bekæmpelse af ulovlig handel med og brug af skydevåben og eksplosivstoffer**"²⁹.

Den fælles meddelelse fra Kommissionen og Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik "**Elementer med henblik på en EU-strategi til bekæmpelse af ulovlige skydevåben, håndvåben og lette våben samt ammunition hertil**"³⁰ blev i juni 2018 godkendt af Rådet, der gjorde den til en egentlig EU-strategi.³¹

De vestbalkanske myndigheders vilje til i fællesskab at afhjælpe de resterende mangler gennem en regional tilgang kom for nylig til udtryk i udarbejdelsen af køreplanen for en holdbar løsning på ulovlig besiddelse af, misbrug af og ulovlig handel med håndvåben og lette våben og ammunition hertil (i det følgende benævnt den regionale køreplan³²), der blev vedtaget på Vestbalkantopmødet i London den 10. juli 2018 som led i Berlinprocessen. Dette initiativ modtog senere finansiel støtte fra EU takket være en rådsafgørelse af 19. november 2018³³.

Udviklingen af foranstaltninger med deltagelse af EU og lande uden for EU vedrørende retshåndhævelsesaspekter af bekæmpelsen af ulovlig handel med skydevåben er hovedsagelig foregået gennem EMPACT på området skydevåben Fokus har været på udvikling af national kapacitet i kampen mod ulovlig handel med skydevåben, operationel udveksling af information med medlemsstaterne og Europol og fælles kontroloperationer.

Kommissionen har gennem Fonden for Intern Sikkerhed (politi) finansielt støttet og fremmet en række undersøgelser, f.eks. forskningsprogrammerne EFFECT³⁴, FIRE³⁵ og SAFTE³⁶ med henblik på at forbedre kendskabet til ulovlig handel med skydevåben. Programmerne vedrører bl.a. ulovlig onlinehandel og omledning af lovlig handel Kommissionen finansierede

²⁹ COM(2015) 624 final af 2.12.2015.

³⁰ JOIN(2018) 17 final af 1.6.2018.

³¹ Rådets konklusioner af 19. November 2018 — dokument 13581/18.

³² Køreplanen blev med støtte fra SEESAC udviklet af myndighederne på Vestbalkan gennem en høringsproces. Den blev vedtaget på topmødet i London den 10. juli 2018 som led i Berlinprocessen af de vestbalkanske stats- og regeringschefer.

³³ Rådets afgørelse (FUSP) 2018/1788 af 19. november 2018 til støtte for Clearinginstitutionen for kontrol med håndvåben og lette våben i Sydøst- og Østeuropa (SEESAC) til gennemførelsen af den regionale køreplan for bekæmpelse af ulovlig våbenhandel på Vestbalkan (EUT L 293 af 20.11.2018, s. 11).

³⁴ *Examination of Firearms and Forensics in Europe and across Territories*, red. professor Erica Bowen og dr. Helen Poole, Coventry University, Calabria University, Arquebus Solutions Ltd, 2016.

³⁵ *Fighting Illicit Firearms Trafficking Routes and Actors at European Level*, red. Ernesto U. Savona, Marina Mancuso, Transcrime – Università Cattolica del Sacro Cuore, 31.3.2017.

³⁶ *Triggering Terror: Illicit Gun Markets and Firearms Acquisition of Terrorist Networks in Europe*, red. Nils Duquet, Flemish Peace institute, 17. april 2018.

UNODC's globale skydevåbenprogram for at indsamle og analysere kvantitative og kvalitative oplysninger og data om ulovlig handel med skydevåben³⁷.

Kommissionen har endvidere gennem instrumentet, der bidrager til stabilitet og fred, finansieret det arbejde, der udføres af UNODC's globale skydevåbenprogram med gennemførelsen i partnerlandene af FN's konvention om bekæmpelse af grænseoverskridende organiseret kriminalitet og våbenprotokollen hertil. INTERPOL har ligeledes modtaget finansiell støtte til oprettelsen og udviklingen af dets system til registrering og sporing af ulovlige skydevåben (iARMS).

Kommissionen og Rådet har også støttet frit lejde-indsamling af ulovlige skydevåben, destruktion af overskydende våben og ammunition, fysisk sikkerhed og lagerforvaltning, udvikling af kapacitet til mærkning, registrering og sporing, kapacitetsudvikling inden for våbeneksportkontrol og støtte til overvågning af embargoer og sporing af omdirigerede våben.

4. EN NY EU-HANDLINGSPLAN FOR 2020-2025

4.1. Indførelse af indikatorer og rapportering

Tidligere handlingsplaner indeholdt ikke egentlige **indikatorer**, hvilket gjorde det vanskeligere at foretage en vurdering af gennemførelsen af dem. I 2018 udviklede partnerne på Vestbalkan og flere EU-medlemsstater nyttige indikatorer i forbindelse med den regionale køreplan. De blev udviklet af de vestbalkanske myndigheder med støtte fra SEESAC og hilst velkommen af alle berørte interessenter.

Kommissionen foreslår, at lignende indikatorer anvendes til at evaluere og overvåge effektiviteten af den nye handlingsplan om bekæmpelse af ulovlig handel med skydevåben, så der systematisk indsamles data om kriminalitet og strafferetlig behandling heraf hos alle retshåndhævende myndigheder (politi, toldmyndigheder, anklagemyndigheder og domstolstjenester). Blandt indikatorerne kan nævnes overensstemmelse med EU-lovgivningen, antal beslaglæggelser, antal retssager og domme for ulovlig handel med skydevåben, antal eksporttilladelser og kontroller efter afsendelsen, antal oprettede kontaktpunkter for skydevåben og antal afleverede, legaliserede, deaktiverede eller destruerede våben (se nærmere i bilag 4). Hvor det er relevant, nævnes de tilsvarende indikatorer nedenfor efter de enkelte foranstaltninger.

Hvert år vil Europa-Kommissionen anmode EU's medlemsstater og partnerne i Sydøsteuropa om i overensstemmelse med Rådets afgørelse (FUSP) 2018/1788 at forelægge data i tilknytning til resultatindikatorerne og, hvor det er relevant, forsyne dem med konkret dokumentation (f.eks. for våbendestruktion) med henblik på en ajourført evaluering af årets aktiviteter. Kommissionen vil bistå de kompetente myndigheder ved at udvikle metoder og klar rapporteringsvejledning i tæt samarbejde med EMPACT på området skydevåben-

4.2. Overordnede prioriteter

4.2.1. *Prioritet 1: Sikre det lovlige marked og begrænse omlædningen*

Europa-Kommissionen vil øge sine bestræbelser på at sikre, at alle medlemsstater gennemfører **direktivet om skydevåben** og de tilhørende delegerede retsakter og

³⁷ UNODC (2020), *Global Study on Firearms Trafficking* (Wien: UNODC, <https://www.unodc.org/unodc/en/firearms-protocol/firearms-study.html>).

gennemførelsesretsakter korrekt i national ret. Den vil fortsat anvende alle de beføjelser, som den er tillagt ved traktaten, med henblik herpå. medlemsstaternes gennemførelse af direktivet om skydevåben er en prioritet. Kommissionen opfordrer sine partnere i Sydøsteuropa til fuldt ud at tilnærme deres til lovgivning vedrørende retlig kontrol til EU's standarder og internationale standarder. **[Foranstaltning 1.1 — KPI 1]** For at bistå medlemsstaterne og partnerne i Sydøsteuropa vil Kommissionen sammen med Europol udvikle en referencetabel på EU-plan over skydevåben ud fra EU's opdeling i kategorier. **[Foranstaltning 1.2]**

Som krævet i direktivet vil Kommissionen i begyndelsen af 2021 offentliggøre en rapport om anvendelsen af direktivet. I den forbindelse vil den undersøge, hvordan **nye og fremtidige trusler**, navnlig fra Flobert-skydevåben og tre-d-printning af skydevåben, kan imødegås. **[Foranstaltning 1.3]**

Kommissionen vil foretage en konsekvensanalyse af EU-lovgivningen om **kontrol af import og eksport af skydevåben til civil brug** **[foranstaltning 1.4 — KPI 6]**, navnlig for at undersøge, hvordan sporbarheden kan forbedres (harmoniseret importmærkning), for at udveksle information mellem nationale myndigheder med henblik på at undgå omgåelse af eksportforbud og for at øge sikkerheden af eksport- og importkontrolprocedurerne for skydevåben (forenklede og dermed klarere procedurer). Den vil undersøge, hvordan der kan sikres sammenhæng mellem forordning nr. 258/2012 og direktivet om skydevåben, så import af signalvåben og gas- og signalvåben, som let kan ombygges, eksempelvis bedre modvirkes, eller så der foretages eksportkontrol af alle våben, der reguleres ved direktivet. For at sikre solid håndhævelse af reglerne agter Kommissionen også at gøre den ordning for beskyttelse af whistleblowere, der blev indført ved direktiv (EU) 2019/1937³⁸, anvendelig på personer, der indberetter overtrædelser af forordning nr. 258/2012 som ændret.

Endelig vil Kommissionen for at støtte gennemførelsen af de relevante internationale FN-konventioner³⁹ styrke partnerlandenes kapacitet til at gennemføre effektiv kontrol med skydevåben og øge sine bestræbelser på i fællesskab at **nærme sig de højeste standarder**, så der sikres effektiv sporing, og så det undgås, at skydevåben ender på ulovlige markeder. **[Foranstaltning 1.5 — KPI 1]**

4.2.2. *Prioritet 2: et bedre efterretningsbillede*

Kommissionen gentager sin henstilling til medlemsstaterne om **systematisk at indberette** oplysninger om bortkomne og stjålne skydevåben samt våben, som let kan ombygges til skydevåben, i **Schengeninformationssystemet** og **foretage søgninger i det**, når de beslaglægger våben. **[Foranstaltning 2.1 — KPI 9.8]** Kommissionen vil støtte initiativer, der sætter nationale myndigheder i stand til at foretage samtidige søgninger og/eller indberetninger i Schengeninformationssystemet og INTERPOL's iARMS og anmoder medlemsstaterne om at imødekomme INTERPOL's opfordring til at stille med frivillige til at teste de nye funktionaliteter. **[Foranstaltning 2.2 — KPI 9.6]** Det er særdeles vigtigt, at alle operationelle og strategiske efterretninger og oplysninger vedrørende risici, som er relevante for toldmyndighederne, automatisk overføres til det fælles toldrisikostyringssystem (CRMS). **[Foranstaltning 2.3 — KPI 9.9]** Medlemsstaterne og partnerne i Sydøsteuropa bør

³⁸ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/1937 af 23. oktober 2019 om beskyttelse af personer, der indberetter overtrædelser af EU-retten (EUT L 305 af 26.11.2019, s. 17).

³⁹ Se bilag 1.

systematisk registrere stjalne og bortkomne skydevåben i iARMS. [**Foranstaltning 2.4 — KPI 9.6**]

På grundlag af det projekt, som UNODC har gennemført, vil Kommissionen sørge for, at der foretages **systematisk og harmoniseret indsamling af data om beslaglæggelser af skydevåben** [**foranstaltning 2.5 — KPI 4**], samt at der offentliggøres årlige statistikker, i lighed med hvad der gøres med henblik på at analysere beslaglæggelser af narkotika⁴⁰. Dette vil give de retshåndhævende myndigheder nyttige oplysninger og navnlig hjælpe dem til at få kendskab til nye tendenser inden for den ulovlige handel og opstille avancerede risikoprofiler. Med henblik herpå og på grundlag af de forberedelser, som forskellige aktører, f.eks. Frontex, UNODC, EMPACT på området skydevåben og partnerne i Sydøsteuropa, har gjort, vil Kommissionen foreslå en fælles formular til rapportering om beslaglæggelser. Kommissionen vil i samarbejde med Europol undersøge, om det er muligt på EU-plan at indføre et redskab til realtidssporing af **skydevåbenrelaterede hændelser** og dermed sørge for, at billedet stedse er opdateret. [**Foranstaltning 2.6 — KPI 10**] I den forbindelse vil Kommissionen lade sig inspirere af det EU-finansierede FIRE-projekt⁴¹ (2017) og den platform til overvågning af væbnet vold, der dækker Sydøsteuropa⁴².

Ulovlig handel med skydevåben kan også finde sted på markedspladser på mørkenettet. Kommissionen vil gennemføre de forberedende foranstaltninger, som Europa-Parlamentet har foreslået vedrørende konstant overvågning af mørkenettet. [**Foranstaltning 2.7**] Desuden vil Europol inden for rammerne af EU's politikcyklus fortsat bistå medlemsstaterne med indsamling af information og opbygning af et retvisende efterretningsbillede af anvendelsen af mørkenettet til ulovlig handel med skydevåben.

4.2.3. *Prioritet 3: øget pres på de kriminelle markeder*

Kommissionen opfordrer indtrængende medlemsstaterne og partnerne i Sydøsteuropa til at færdiggøre oprettelsen af fuldt bemandede og færdiguddannede **kontaktpunkter for skydevåben** i hver jurisdiktion, sådan som nationale eksperter anbefaler som bedste praksis⁴³. [**Foranstaltning 3.1 — KPI 7.1**] Disse fokuspunkter bør også systematisk knyttes til gennemførelsen af FN's handlingsprogram vedrørende håndvåben og lette våben og af det internationale sporingsinstrument. For at lette samarbejdet på EU-plan og internationalt vil Kommissionen offentliggøre en resultattavle for fokuspunkterne med en klar angivelse af deres kontaktoplysninger og kompetencer. [**Foranstaltning 3.2 — KPI 7.1**]

Kommissionen opfordrer alle medlemsstater, som ikke allerede har gjort det⁴⁴, til at ratificere **FN's våbenprotokol**, som letter og styrker samarbejdet om at forebygge, bekæmpe og

⁴⁰ Artikel 5 og 5a i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1920/2006 af 12. december 2006 vedrørende Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug (EUT L 376 af 27.12.2006).

⁴¹ *Fighting Illicit Firearms Trafficking Routes and Actors at European Level*, op. cit.

⁴² <http://www.seesac.org/AVMP> Finansieringsafgørelse: Rådets Afgørelse (FUSP) 2019/2111 af 9. december 2019 til støtte for SEESAC's nedrustnings- og våbenkontrolaktiviteter i Sydøsteuropa til begrænsning af truslen fra ulovlige håndvåben og lette våben samt ammunition hertil (EUT L 318 af 10.12.2019).

⁴³ Se fodnote 21 ovenfor.

⁴⁴ Tyskland, Irland, Luxembourg og Malta. Alle sydøsteuropæiske partnere har ratificeret eller tiltrådt protokollen.

udrydde ulovlig fremstilling af og handel med skydevåben. **[Foranstaltning 3.3. — KPI 1.5]** Kommissionen vil også iværksætte en interessenthøring for at undersøge, om der er mangler i den lovgivningsmæssige ramme, og vurdere behovet for fælles **strafferetlige standarder for ulovlig handel med skydevåben** og ulovlig fremstilling af dem, i overensstemmelse med artikel 83 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde. **[Foranstaltning 3.4 — KPI 1.5 og 8]** I denne sammenhæng vil Kommissionen undersøge, om det kan lade sig gøre at indføre regler om politisamarbejde, så der sikres mere systematisk sporing af beslaglagte våben, udveksles efterretninger uden for specifikke undersøgelser, lettere og mere systematisk deles ballistiske data eller foretages kontrollerede leverancer.

Kommissionen opfordrer medlemsstaterne og partnerne i Sydøsteuropa til at **forbedre samarbejdet mellem de retshåndhavende myndigheder (told, politi og grænsevagter), men også med anklagemyndigheder og specialister i kriminalteknik** med henblik på at sætte ind over for de vigtigste kilder til ulovlige skydevåben og de ruter, våbnene følger, med inspiration fra Det Regionale Netværk af Våbenekspertter i Sydøsteuropa **[Foranstaltning 3.5 — KPI 3]** De bør drastisk udvikle deres retshåndhavende myndigheders ekspertise vedrørende truslen fra skydevåben, den retlige ramme og det internationale samarbejdsredskab, navnlig ved at gøre bedre brug af de uddannelsesmuligheder, som Cepol tilbyder, og udvikle kaskadeundervisning, så merværdien af dem øges. **[Foranstaltning 3.6 — KPI 7.2]**

Kommissionen opfordrer Europol, medlemsstaterne og partnerne i Sydøsteuropa til at holde fokus på skydevåbensager inden for rammerne af cyberpatuljeringsoperationer og foranstaltninger mod **markedspladser på mørkenettet** ved at koordinere fælles aktionsdage for cyberpatuljering og efterforskning af mørkenettet med Europols mørkenetteam. **[Foranstaltning 3.7 — KPI 9.4]**

Kommissionen vil også forbedre **samarbejdet mellem de retshåndhavende myndigheder og pakke- og postvirksomheder** for at sikre strengere tilsyn med forsendelser, der indeholder skydevåben eller dele heraf. Den vil navnlig undersøge, i hvilket omfang kunstig intelligens kan anvendes til især ved hjælp af røntgenscanning at identificere våbendele gemt i massen af småforsendelser. **[Foranstaltning 3.8]** Den vil også foreslå et aftalememorandum på EU-plan mellem pakkevirksomheder og politi- og toldmyndigheder for at forbedre formidlingen af data vedrørende skydevåben og skydevåbendele og den måde, de kan støtte hinanden, på grundlag af god praksis på nationalt plan. **[Foranstaltning 3.9]** Dette vil skabe lige vilkår, så det undgås, at nogle virksomheder etablerer sig der, hvor kontrollen er lempeligere.

4.2.4. Prioritet 4: intensiveret internationalt samarbejde

Samarbejdet mellem EU og partnere uden for EU skal intensiveres i overensstemmelse med prioriteterne i EU's strategi fra 2018 for bekæmpelse af ulovlige skydevåben, håndvåben og lette våben samt ammunition hertil⁴⁵.

Der er behov for en særlig intensivering af **samarbejdet med landene i Nordafrika og Mellemøsten**.

Samarbejdet med Tunesien, Libanon og Jordan bør udbygges inden for sporing af våben og forbedring af kontrol med våben. Kommissionen vil arbejde tæt sammen med den højtstående repræsentant og opfordrer medlemsstaterne til at afsætte flere medarbejdere til teknisk bistand

⁴⁵ Se fodnote 30 ovenfor.

til landene i Nordafrika og Mellemøsten. **[Foranstaltning 4.1]** Fordi Tyrkiet af mange betragtes som et oprindelsesland for mange gas- og signalvåben, som let kan ombygges og derfor er ulovlige, bør landet også have en særdeles central placering i samarbejdet. **[Foranstaltning 4.2].** I Afrika, og navnlig i Sahelregionen, vil der blive tilskyndet til bedre fysisk sikkerhed og lagerforvaltning samt registrering af og kontrol med våben. **[Foranstaltning 4.3]** Udveksling af god praksis med Sydøsteuropa er allerede i gang.

Evalueringsrapporten om handlingsplanen for 2015-2019 viste, at der var behov for en ny handlingsplan i lyset af den høje risiko for ulovlig handel med skydevåben i **Sydøsteuropa** (hvorved her forstås partnerne uden for EU på Vestbalkan, Ukraine og Moldova) og de særlige forhold, der knytter sig til dets geopolitiske kontekst, det høje antal og typen af de involverede nationale og internationale aktører samt den nuværende ustabilitet i Østeuropa. Også samtlige partners delegerede på det tredje møde i Det Blandede Udvalg af Den Europæiske Unions Skydevåbenekspert og de Sydøsteuropæiske Landes Skydevåbenekspert i Bruxelles den 24. september 2018 anbefalede en ny handlingsplan. I evalueringsrapporten fremhævedes det også, at der er behov for at inddrage Ukraine og Moldova i et bredere og sammenhængende rammesamarbejde om at imødegå truslerne fra ulovlig handel med skydevåben i hele regionen. Dermed imødekommes desuden Rådets opfordring om at inddrage Ukraine i de relevante operationelle handlingsplaner for EU-politikcyklussen for organiseret og grov international kriminalitet⁴⁶. Med hensyn til Ukraine skal handlingsplanen tage hensyn til EU's støtte⁴⁷ til Ukraines bestræbelser på at bekæmpe ulovlig handel med våben, ammunition og sprængstoffer i samarbejde med OSCE og SEESAC⁴⁸. Med EU-finansieringsmidler støtter Kommissionen integreret grænseforvaltning og indsatsen mod ulovlig handel, herunder gennem EU-grænsebistandsmissionen for Moldova og Ukraine. Det arbejde, der udføres af Conflict Armament Research i Ukraine og støttes ved Rådets afgørelse (FUSP) 2017/2283, pågår.

Derfor foreslår Kommissionen at gå videre med de specifikke detaljerede foranstaltninger og forvaltning for Sydøsteuropa, i tæt samarbejde med den højtstående repræsentant og i samråd med partnerne, som led i denne handlingsplan (se afsnit 5 nedenfor).

5. SYDØSTEUROPA: SPECIFIKKE FORANSTALTNINGER OG SAMARBEJDE MED EU

5.1. Aktiviteter tilpasset regionen

Som nævnt i afsnit 2 har evalueringen af handlingsplanen for 2015-2019⁴⁹ vist, at parterne står over for fælles udfordringer, og at et dybere regionalt samarbejde er afgørende for bedre at kunne modvirke den transnationale dimension af ulovlig handel med skydevåben i hele regionen.

⁴⁶ Rådets konklusioner om styrkelse af samarbejdet mellem Den Europæiske Union og Ukraine om den indre sikkerhed. Dokument 15615/17 af 11.12.2017.

⁴⁷ Rådets Afgørelse (FUSP) 2019/2009 af 2. december 2019 til støtte for Ukraines bestræbelser på bekæmpelse af ulovlig handel med våben, ammunition og sprængstoffer i samarbejde med OSCE (*EUT L 312 af 3.12.2019, s. 42*).

⁴⁸ Se Rådets afgørelser (FUSP) 2018/1788, (FUSP) 2019/2111 og (FUSP) 2019/2113, hvorved der ydes støtte til Moldova, Hviderusland og Ukraine.

⁴⁹ Se fodnote 5 ovenfor.

Det arbejde, der med Frankrigs og Tysklands støtte blev udført i 2018 med at udarbejde den regionale køreplan, var resultatet af en konsensus- og deltagerbaseret tilgang fra alle partnerne på Vestbalkan. I den forbindelse blev der fundet frem til mange relevante mål og delmål, som også vil være relevante i en handlingsplan. På dette grundlag foreslår Kommissionen i bilag 3 en række konkrete aktiviteter, som skal integrere køreplanen i overensstemmelse med Rådets afgørelse om finansieringen af køreplanens gennemførelse⁵⁰.

Alle jurisdiktioner i regionen står over for omtrent de samme udfordringer. Det er dog ikke alle partnere, der når deres mål i samme tempo, og de forskellige faser i processen kræver forskellige ambitioner. Disse foranstaltninger bør på et passende tidspunkt og på passende vis også omfatte Ukraine og Moldova. Kommissionen vil i samarbejde med den højtstående repræsentant drøfte med disse to lande, hvordan de kan indgå i den samlede ramme.

Disse for Sydøsteuropa specifikke foranstaltninger er blevet fastlagt af de vestbalkanske myndigheder gennem udvikling og vedtagelse af den regionale køreplan, der er knyttet som bilag til Rådets afgørelse (FUSP) 1788/2018. Køreplanen tager sigte på at bidrage til handlingsplanens overordnede mål — bekæmpelse af ulovlig handel med skydevåben og ammunition — og holder fokus på tre hovedindsatsområder og skaber dermed større klarhed og struktur end handlingsplanen for 2015-2019, navnlig med henblik på at afhjælpe de resterende juridiske smuthuller og misforhold inden for kontrol med skydevåben, som hæmmer politisamarbejdet og det retlige samarbejde:

- harmonisere de retlige rammer, modernisere den administrative struktur og fremme kapacitetsopbygning
- øge lagersikkerheden og nedbringe lagrene
- gøre de retshåndhævende myndigheders aktiviteter mere effektive ved at fremme det operationelle samarbejde, udvekslingen af oplysninger og samarbejdet om ballistiske analyser.

5.2. Moderniseret forvaltning skal sikre effektiv målopfyldelse

For fuldt ud at opfylde målene med disse aktiviteter skal alle partnere tage ved lære af de indhøstede erfaringer, navnlig ved at skabe en ny type forvaltning, hvor overlappning og mangel på koordination undgås.

5.2.1. Opfylde behovet for finansiering til at tackle udfordringerne

Kommissionen forpligter sig til at udbygge sit samarbejde med partnerne i Sydøsteuropa og afsætte øremærkede finansielle ressourcer til at bringe dem op på de krævede standarder. Ud over de 11,8 mio. EUR, som Rådet bevilgede i december 2019⁵¹, har Kommissionen til hensigt at mobilisere og øremærke disponible midler fra Fonden for Intern Sikkerhed og instrumentet til førtiltrædelsesbistand til at tackle de mest presserende udfordringer. I forbindelse med forhandlingerne om den flerårige finansielle ramme opfordrer Kommissionen

⁵⁰ Rådets afgørelse (FUSP) 2018/1788 af 19. november 2018 til støtte for Clearinginstitutionen for kontrol med håndvåben og lette våben i Sydøst- og Østeuropa (SEESAC) til gennemførelsen af den regionale køreplan for bekæmpelse af ulovlig våbenhandel på Vestbalkan (EUT L 293 af 20.11.2018, s. 11).

⁵¹ Rådets Afgørelse (FUSP) 2019/2111 af 9. december 2019 til støtte for SEESAC's nedrustnings- og våbenkontrolaktiviteter i Sydøsteuropa til begrænsning af truslen fra ulovlige håndvåben og lette våben samt ammunition hertil (EUT L 318 af 10.12.2019).

medlemsstaterne til at opfylde behovene ved at nå til enighed om ambitiøse budgetmæssige løsninger og gøre brug af deres nationale eksperter i marken.

Kommissionen vil sammen med den højtstående repræsentant sammenkalde et **styringsudvalg af donorer og centrale gennemførelsespartnere**, bl.a. repræsentanter for medlemsstaterne, EU-Udenrigstjenesten, relevante FN-agenturer (UNDP og UNODC) og NATO. Dette styringsudvalgs mål er at varetage den strategiske globale koordinering af donorer, også af dem, der ikke sidder i bestyrelsen for FN's multidonortrustfond til gennemførelse af køreplanen. I dialog med regionens regeringer vil Kommissionen foreslå et aftalememorandum mellem disse deltagere med henblik på at træffe fælles beslutninger om, hvilke projekter der skal finansieres. Uden at anfægte donorenes retlige autonomi, og under fuld overholdelse af de gældende beslutningsprocesser i henhold til traktaterne, kan det i et sådant aftalememorandum angives, hvordan udvalget skal udvikle regional og national budgetplanlægning og modtage konsolideret finansiel rapportering om alle relevante aktiviteter og instrumenter. Dette vil give alle donorer og interessenter et omfattende opdateret billede af de planlagte eller gennemførte aktiviteter og udgifterne til dem. For at sikre synergi mellem de forskellige bestræbelser og effektivt samarbejde med SEESAC vil donorkoordineringen på lokalt plan blive intensiveret, og en koordinerende funktion vil blive sikret, navnlig ved at udpege en regional skydevåbenkoordinator fra en af EU-delegationerne i Sydøsteuropa, f.eks. EU's delegation i Beograd.

5.2.2. En helhedsorienteret styring af gennemførelsen af aktiviteterne vedrørende Sydøsteuropa

Kommissionen foreslår at strømline arbejdet i de eksisterende organer for at forbedre koordineringen. Den politiske styring bør fortsat varetages af Rådet i EU samt gennem møder mellem ministrene for retlige og indre anliggender og eventuelt for udenrigsanliggender eller for andre ressortområder, mellem EU og partnerne i Sydøsteuropa.

For at sørge for regional strategisk styring af aktiviteterne bør alle nationale tværministerielle organer, der indkalder alle institutioner, der er relevant for kontrollen med håndvåben (udvalg om håndvåben), fortsætte med at mødes, og der bør være EU-repræsentanter til stede. Som det er nu praksis, vil koordinationsmøder vedrørende køreplanen blive tilrettelagt sammen med dem og gøre det lettere at gøre status over køreplanens gennemførelse, udveksle erfaringer og drøfte, hvordan de resterende mangler kan afhjælpes.

Med hensyn til retshåndhævelse på regionalt plan vil det også være hensigtsmæssigt at strømline den lange række af eksisterende organer⁵². Kommissionen foreslår, at fælles møder mellem eksperter fra EU og Sydøsteuropa finder sted inden for rammerne af EMPACT på området skydevåben, som partnerne på Vestbalkan allerede er indbudt til at deltage i.

På alle niveauer opfordrer Kommissionen myndighederne til at sende deltagere med et klart mandat, som kan udtale sig og påtage sig forpligtelser eller give input om mulige resultater.

Endelig har SEESAC siden 2002 med hensyn til den administrative forvaltning navnlig lettet arbejdet for udvalgene om håndvåben og Det Regionale Netværk af Våbeneksperter i Sydøsteuropa samt koordineringen af den regionale køreplan. SEESAC's omfattende tekniske

⁵² Europæiske Skydevåbeneksperter, EMPACT på området skydevåben, Regionalt Netværk af Våbeneksperter i Sydøsteuropa og herunder Ekspertgruppen vedrørende Skydevåben i Sydøsteuropa og Det Blandede Udvalg af Den Europæiske Unions Skydevåbeneksperter og de Sydøsteuropæiske Landes Skydevåbeneksperter.

bistand til partnerne i regionen har fået ros af alle interessenter i marken. Denne proces bør fortsætte i overensstemmelse med Rådets afgørelser (FUSP) 2013/710, 2016/2356, 2018/1788 og 2019/2111 i en ånd af gennemsigtighed med hensyn til den overordnede budgetforvaltning gennem donorernes styringsudvalg. Navnlig bør planlægningen af møder og fremlæggelsen af budget- og rapporteringsdokumenter foregå ud fra en sammenhængende tilgang efter høring af Kommissionen.

Kommissionen tillægger det overordentlig stor betydning at vejlede og støtte partnerne i retning af at opfylde deres forskellige forpligtelser og måle deres resultater ved hjælp af indikatorerne, f.eks. den halvårslige aflæggelse af rapport til SEESAC om gennemførelsen af den regionale køreplan og den planlagte midtvejsevaluering af gennemførelsen af den regionale køreplan i henhold til Rådets afgørelse (FUSP) 2018/1788. Den vil derfor udnytte tiltrædelsesprocessen fuldt ud til at drøfte og overvåge de skridt, der tages for at gennemføre handlingsplanen. Dette betyder, at møder i underudvalgene vedrørende retlige og indre anliggender samt de årlige landerapporter vil blive anvendt til at gøre status over de fremskridt, der gøres. Tiltrædelsesforhandlingernes kapitel 24 — Retfærdighed, frihed og sikkerhed — vil blive anvendt som et bidrag til at nå handlingsplanens mål. Hvad angår ikkeudvidelseslande vil den ajourførte status over fremskridt blive drøftet inden for rammerne af underudvalgene vedrørende retlige og indre anliggender, på retsstatsplatforme eller i andre eksisterende fora.

6. KONKLUSION

Bekæmpelse af ulovlig adgang til skydevåben skal være en tværgående sikkerhedsprioritet for Den Europæiske Union, dens medlemsstater og partnere. Den fremkalder fysisk usikkerhed for den enkelte og øger risikoen for vold i hjemmet, som kan ende i drab, eller for, at skydevåben anvendes til at begå selvmord. EU medvirker til at bekæmpe andre former for kriminel virksomhed såsom terrorisme, ulovlig narkotikahandel, menneskehandel, migrantsmugling, sørøveri, forfalskning, miljøkriminalitet eller organiseret formuekriminalitet. Kommissionen opfordrer Europa-Parlamentet, Rådet, medlemsstaterne og partnerne i Sydøsteuropa til fuldt ud at anerkende behovet for en intensivning af indsatsen på dette område på nationalt plan, EU-plan, nationalt plan og gennem internationalt samarbejde.

Det er Kommissionens overbevisning, at denne handlingsplan med sin samlede og tværgående karakter kan fungere som en sammenhængende operationel ramme for EU og medlemsstaterne inden for EU's grænser og for forslag om samarbejde og bistand til bekæmpelse af ulovlig handel med skydevåben i og med Sydøsteuropa.

Kommissionen opfordrer navnlig alle EU-institutioner, retshåndhævende myndigheder og interessenter, både i EU og i Sydøsteuropa til at være på omgangshøjde med udfordringerne i handlingsplanen. Kommissionen opfordrer Europa-Parlamentet og Rådet til at bakke op om denne handlingsplan samt understøtte og udnytte de enkelte strategiske prioriteters fulde potentiale.